

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ ΣΚΕΛΟΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ

Τα ΘΔ αποτελούν αναπόσπαστο τμήμα των γενικών αρχών του δικαίου, την τήρηση των οποίων διασφαλίζει το Δικαστήριο.

1) Υπόθεση C-236/09

Αίτηση έκδοσης προδικαστικής απόφασης με θέμα ακύρωση του νόμου 21-12-2007, με τον οποίο μεταφέρθηκε η Οδηγία στο βελγικό δίκαιο, περί τροποποίησης νόμου για την καταπολέμηση των διακρίσεων ανδρών γυναικών, όσον αφορά τον παράγοντα φύλου στον τομέα των ασφαλίσεων.

Ένδικη διαφορά μεταξύ Βελγικής ένωσης καταναλωτών και Υπ. Συμβουλίου

N. 21-12-07 γίνεται χρήση δυνατότητας παρέκκλισης που εισάγει η Οδηγία.

N. 21-12-07: Μεταφορά Οδηγίας 2004/113: Αιτιολογική σκέψη Οδηγίας:

Ένωση βασίζεται στις αρχές ελευθερίας, δημοκρατίας, σεβασμού, κοινές για όλα τα ΚΜ, κατοχυρώνονται με ΕΣΔΑ.

Για να εξαλειφθούν διακρίσεις, η οδηγία πρέπει να ισχύει και για τις άμεσες και για τις έμμεσες διακρίσεις. Παρούσα οδηγία θα πρέπει να ισχύει μόνο για ασφαλίσεις και συντάξεις, ιδιωτικές, που συνάπτονται σε εκούσια βάση, ανεξάρτητα από τη σχέση εργασίας.

Για να αποφευχθεί η απότομη προσαρμογή της αγοράς, θα πρέπει να ισχύσει μόνο για τα νέα συμβόλαια, που συνάπτονται μετά την ημερ/νία μεταφοράς οδηγίας στο εθνικό δίκαιο.

ΚΜ μπορούν να επιτρέπουν εξαιρέσεις από τον κανόνα ασφαλιστών, εφόσον στατιστικά τους δεδομένα είναι αξιόπιστα.

Οδηγία 2004/113:

Σκοπός η καταπολέμηση των διακρίσεων λόγω φύλου σε αγαθά και υπηρεσίες.

Άρα, όχι άμεσες ή έμμεσες διακρίσεις λόγω φύλου. ΚΜ, για συμβόλαια μετά 21-12-2007, να εξασφαλίζουν ότι η χρήση του φύλου δεν οδηγεί σε διαφορές των ασφαλιστικών παροχών.

Πριν τις 21-12-07, ΚΜ μπορούν να επιτρέπουν αναλογικές διαφορές όταν χρήση φύλου είναι καθοριστικός παράγοντας στην αξιολόγηση του κινδύνου, βάσει στατιστικών.

➤ Προδικαστικά ερωτήματα:

1) Είναι άρθρο Οδηγίας συμβατό με αρχή ισότητας Ε.Ε.;

2) Αν όχι, ακόμα κι αν περιορίζεται στις συμβάσεις ασφαλίσεως ζωής;

Τα θεμελιώδη δικαιώματα έχουν ενσωματωθεί στο Χάρτη (21-23), ο οποίος έχει το ίδιο νομικό κύρος με τις Συνθήκες. Το κύρος Οδηγίας πρέπει να εξεταστεί υπό το πρίσμα αυτών των διατάξεων.

Και στις διατάξεις ΣΛΕΕ: Αρχή ισότητας και αμοιβής Α-Γ + μέτρα για καταπολέμηση. Παρέχει εξουσία στο Συμβούλιο να μεριμνά για συμμόρφωση.

Όμως η χρήση αναλογιστικών δεδομένων με βάση το φύλο ήταν διαδεδομένη στις ασφαλιστικές υπηρεσίες. Άρα θεμιτώς ο νομοθέτης μπορούσε να λάβει μέτρα για εφαρμογή αρχής ισότητας Α-Γ και ειδικότερα τη σταδιακή εφαρμογή κανόνα περί καθορισμού ασφαλιστρών ανεξαρτήτως φύλου, θεσπίζοντας μεταβατικές περιόδους. Για το λόγο αυτό προέβλεψε να καταργηθούν ως 21-12-2007.

ΚΜ μπορούν πριν 21-12-07 να επιτρέπουν εξαιρέσεις... ↑ Αυτή η δυνατότητα θα επανεξεταστεί μετά 5ετία από 21-12-07.

Αμφιβολίες Συμβουλίου, επειδή ο βαθμός ασφαλιστικού κινδύνου μπορεί να διαφέρει μεταξύ Α-Γ. Η ομοιότητα καταστάσεων να εκτιμάται υπό το φως σκοπού.

Σκοπός Οδηγίας: Η χρήση φύλου δεν πρέπει να συνεπάγεται διαφορές στον καθορισμό ασφαλιστρών και παροχών. Η παρεχόμενη στα ΚΜ δυνατότητα παρέκκλισης συνιστά εξαίρεση. Άρα βασίζεται στα 21-23 Χάρτη, περιπτώσεις Α-Γ στο θέμα ασφ. είναι όμοιες.

Άρα κίνδυνος επ' αόριστον ανοχής της εισαγόμενης παρέκκλισης χωρίς χρονικό περιορισμό. Αυτό έρχεται σε αντίθεση με σκοπό Οδηγίας για ίση μεταχείριση και με Χάρτη.

Άρα η διάταξη αυτή πρέπει να λογίζεται ως ανίσχυρη μετά παρέλευσης επαρκούς μεταβατικής περιόδου.

1^ο ερώτημα: Ανίσχυρη μετά 21-12-2012. 2^ο: παρέλκει.

2) Υπόθεση 11/70

Έκδοση προδικαστικής απόφασης ως προς κύρος άρθρου 12 Καν. 120/67/ΕΟΚ περί κοινής οργάνωσης των αγορών στον τομέα των σιτηρών και του άρθρου 9 Καν. 473/67/ΕΟΚ Επιτροπής περί πιστοποιητικών εισαγωγής και εξαγωγής για τα σιτηρά, το ρύζι, κ.ά.

2 ερωτήματα σχετικά με το κύρος του συστήματος συστάσεως ασφαλείας και τα πιστοποιητικά.

Κατά την κρίση Δικαστηρίου, σύστημα αυτό είναι αντίθετο με αρχές συνταγματικού δικαίου (οικονομική ελευθερία, ελευθερία δράσης και διάθεσης). Αποτελεί υπερβολική παρέμβαση στην ελευθερία διάθεσης εμπορίου ενώ ο σκοπός θα μπορούσε να επιτευχθεί με λιγότερη παρέμβαση.

Οι αρχές του εθνικού συνταγματικού δικαίου δεν θα μπορούσαν να θίξουν το κύρος μιας πράξης της Κοινότητας. Μήπως όμως προσβάλλει και θεμελιώδη δικαιώματα κοινοτικής έννομης τάξης;

1^ο ερώτημα: Μήπως το σύστημα αυτό προσβάλλει θεμελιώδες δικαίωμα;

Το σύστημα προορίζεται για να διασφαλίσει ότι την πραγματοποίηση εισ-εξ για τις οποίες ζητήθηκαν τα πιστοποιητικά. Η γνώση αυτή είναι απαραίτητη για τις αρχές για να διαθέτουν στατιστικές πληροφορίες και να προβλέψουν μελλοντικές εισ-εξ.

Προσφεύγουσα λέει ότι η επιβάρυνση της σύστασης ασφαλείας είναι υπερβολική για το εμπόριο σε βαθμό που θίγει θεμελιώδη δικ.

Συμπέρασμα: Δεν είναι υπερβολικές, αλλά αποτελούν φυσική συνέπεια ενός συστήματος. Δεν θίγει δικαιώματα. Συνιστά κατάλληλο μέτρο.

2^ο ερώτημα: Αν είναι σύνηθες το ότι αποκλείεται η κατάπτωση της ασφάλειας, παρά μόνο για ανωτέρα βία.

Προσφεύγουσα λέει ότι διάταξη είναι στενή και επιβαρύνει εξαγωγείς.

Ανωτέρα βία όμως δεν είναι μόνο η απόλυτη αδυναμία, αλλά και οι μη φυσιολογικές περιστάσεις.

Άρα δεν προέκυψε κανένα στοιχείο ικανό να θίξει κύρος διατάξεων.

3) Υπόθεση Kremzow C-299-95

Προδικαστικά ερωτήματα ως προς ερμηνεία άρθρου 164 Συνθήκης ΕΚ και διατάξεων Σύμβασης για προάσπιση δικαιωμάτων ανθρώπου.

Σχετικά με αποκατάσταση ζημίας που ο ~ υπέστη λόγω της καταδίκης του σε ισόβια κάθειρξη, κατόπιν δίκης την οποία το ΕΔΑΔ έκρινε αντίθετη προς το άρθρο 6 Σύμβασης.

Ο ~, συνταξιούχος δικαστικός ομολόγησε φόνο ενός δικηγόρου στην Αυστρία. Κρίθηκε ένοχος για ανθρωποκτονία από πρόθεση και διετάχθη εγκλεισμός του σε ίδρυμα ψυχοπαθών εγκληματιών. Ακολούθησαν αγωγές αποζημίωσης για παράνομου χαρακτήρα ποινής κράτησης.

Δικαστήριο καλείται να αποφανθεί επί θεμελιώδους δικ ατομικής ελευθερίας και συγκεκριμένα:

Αποτελούν όλες οι διατάξεις της Ευρ. Σύμβασης για την προάσπιση δικ. αναπόσπαστο μέρος του κοινοτικού δικαίου, ώστε να αποφαινεται το Δικαστήριο των Ευρ. Κοινοτήτων;

Εάν ναι, δεσμεύονται τα εθνικά δικαστήρια από αποφάσεις του ΕΔΑΔ με τις οποίες διαπιστώνονται παραβιάσεις της ΕΣΑΔ;

Αποκλείεται έτσι η περίπτωση αποζημίωσης;

Συνιστά παραβίαση της Σύμβασης η κράτηση (σε περίπτωση που κριθεί ότι το δικαστήριο παραβίασε εχέγγυα ποινικής δίκης κατά την ΕΣΑΔ)

Βαρύνεται ο ενάγων με την απόδειξη ύπαρξης αιτιώδους συνάφειας παράβασης και στέρησης ελευθερίας;

➤ Επί αρμοδιότητας δικαστηρίου:

Κατά τον ~, η αρμοδιότητα δικαστηρίου προκύπτει από το ότι είναι πολίτης ΕΕ και απολαμβάνει δικαίωμα ελεύθερης κυκλοφορίας εντός εδάφους ΚΜ.

Οσάκις εθνική κανονιστική ρύθμιση επιτρέπεται στο πεδίο εφαρμογής κοινοτικού δικαίου, το Δικαστήριο επιλαμβανόμενο προδικαστικώς, οφείλει να παρέχει όλα τα αναγκαία ερμηνευτικά στοιχεία για την εκτίμηση.

Από τη νομολογία όμως του δικαστηρίου προκύπτει ότι η καθαρά υποθετική άσκηση αυτού του δικαιώματος δεν συνιστά επαρκή σύνδεσμο με κοινοτικό δίκαιο, ώστε να δικαιολογήσει εφαρμογή κοινοτικών διατάξεων.

Συνεπώς η εφαρμοστέα στην υπόθεση της κύριας δίκης εθνική νομοθεσία δεν εμπίπτει στο κοινοτικό δίκαιο. Άρα το δικαστήριο δεν μπορεί να παράσχει τα αναγκαία στοιχεία ερμηνείας.

4) Υπόθεση Nold 4-73

Εταιρεία Nold ζητά να ακυρωθεί απόφαση επιτροπής να επιτρέπει στο τμήμα πωλήσεων των ανθρακωρυχείων να εξαρτά την απευθείας παράδοση άνθρακα με τη σύναψη δεσμευτικής σύμβασης 2 ετών, η οποία προβλέπει αγορές >6000 τόνων ετησίως για τον εφοδιασμό μικρών καταναλωτών..

Αιτιάται ότι η απόφαση στηρίζεται σε δυσμενή μεταχείριση της προσφεύγουσας και σε φερόμενη προσβολή δικαιωμάτων της. Επ' αυτού:

Επιτροπή επέτρεψε συγχώνευση περισσότερων ανθρακωρυχείων σε 1 εταιρεία, η οποία υποχρεώθηκε να υποβάλει προς έγκριση στην επιτροπή κάθε τροποποίηση όρων πώλησης της. Έγκριση χορηγήθηκε με την απόφαση του 1972, η οποία αποτελεί και το αντικείμενο της διαφοράς.

Η νέα ρύθμιση θεσπίζει νέες προϋποθέσεις που αφορούν ελάχιστες ποσότητες, τις οποίες δεσμεύονται να αγοράζουν οι έμποροι για να μπορούν να επωφελούνται από το πλεονέκτημα του απευθείας εφοδιασμού από τον παραγωγό. Απευθείας εφοδιασμός εξαρτάται ειδικότερα από τη 2ετή σύμβαση...

Αίττηση προσφεύγουσας ότι επέτρεψε να ορίζει αυθαίρετα αυτές τις προϋποθέσεις, κατά τρόπο που η ίδια αποκλείεται από την απευθείας προμήθεια και να απωθείται στον έμπρο από 2^ο χέρι κι έτσι βρίσκεται σε δυσμενέστερη θέση από άλλους εμπόρους.

Επιτροπή αναφέρει στην στις αιτιολογικές σκέψεις, ότι γνώριζε ότι θα στερούσε από ορισμένους εμπόρους τη δυνατότητα να αγοράζουν απευθείας. Η σύναψη σύμβασης εξασφαλίζει στα ανθρακωρυχεία τακτική διάθεση ποσοτήτων. Δικαιολογεί το μέτρο

αναγκαίο ενόψει της ισχυρής μείωσης των πωλήσεων άνθρακα και άρα στις ιδιαίτερες οικονομικές δυσχέρειες που δημιουργήθηκαν. Άρα η απόφαση περιέχει επαρκή νομική αιτιολογία. Άρα ισχυρισμός πρέπει να απορριφθεί.

➤ Επί ισχυρισμού προσβολής θεμελιωδών δικ:

Προσφ. ισχυρίζεται ότι προσβάλλονται ΘΔ, γιατί έτσι ζημιώνεται η αποδοτικότητα της επιχείρησής της. Άρα προσβάλλεται δικαίωμα κυριότητας και ελεύθερης άσκησης επαγγέλματος.

Τα δικ. αυτά δεν αποτελούν απόλυτα δικαιώματα, δεν προστατεύονται κατά κανόνα, παρά με την επιφύλαξη των περιορισμών που προβλέπονται για λόγους δημοσίου συμφέροντος. Άρα είναι θεμιτή η επιφύλαξη για λόγους δημ. συμφ. εφόσον δεν θίγεται η ουσία τους. Ενόψει της οικον. μεταβολής, εναπόκειται στην προσφεύγουσα να προβεί η ίδια στις απαραίτητες μετατροπές για να αντιμετωπίσει νέα κατάσταση. Άρα προσφυγή απορρίπτεται ως αβάσιμη.

5) Υπόθεση Schmidberger C-112-00

Απόφαση περί μη απαγόρευσης μιας συγκέντρωσης πολιτών για ένα οικολογικό ζήτημα, με συνέπεια τον αποκλεισμό ενός αυτοκινητόδρομου για 30 ώρες. (Αυστρία)

➤ Συγκρουόμενα συμφέροντα:

Ελεύθερη κυκλοφορία των εμπορευμάτων ≠ ελευθερία έκφρασης και συνέρχεσθαι.

Και τα δύο υπόκειται σε περιορισμούς, για λόγους δημοσίου συμφ. κ.ά. Δικαστήριο πρέπει να ελέγξει αν οι περιορισμοί ήταν για την προάσπιση ΘΔ, αν εξασφαλίσθηκε η προσήκουσα ισορροπία.

➤ Σκεπτικό απόφασης:

Εθνικό δίκαιο: Όποιος διοργανώνει δημόσια συγκέντρωση, να το δηλώσει αρχές 24 ώρες πριν. Αρχές εκδίδουν βεβαίωση. Αν σκοπός αυτών αντίκειται σε ποινικούς νόμους ή θέτει σε κίνδυνο δημόσια ασφάλεια, απαγορεύονται. Αν υπάρχει πρόθεση χρήσης δημόσιας οδού, να γνωστοποιείται 3 μέρες πριν.

Η ένωση ενημέρωσε. Τα ΜΜΕ μετέδωσαν πληροφορίες και πρακτικές συμβουλές για τον επικείμενο αποκλεισμό και την αποφυγή αυτού του δρόμου. Επετράπη βάσει του αυστριακού δικαίου, αλλά δεν εξετάσθηκε αν υπήρξει παράβαση κοινοτικού δικαίου.

Η συγκέντρωση όντως πραγματοποιήθηκε. Τα βαρέα οχήματα ακινητοποιήθηκαν. Η προσφεύγουσα είναι μια εταιρεία διεθνών μεταφορών. Με αγωγή ζητά να υποχρεωθεί η δημοκρατία Αυστρίας να καταβάλει αποζημίωση. Ο αυτοκινητόδρομος αυτός αποτελεί τη μόνη οδό. Η μη απαγόρευση εμπόδιο στην ελεύθερη κυκλοφορία εμπορευμάτων.

Δημ. Αυστρίας ζήτησε απόρριψη αγωγής, ισχυριζόμενη ότι απόφαση μη απαγόρευσης ελήφθη κατόπιν ενδελεχούς εξέτασης κατάστασης, δόθηκαν οδηγίες και δεν προκάλεσε

σημαντικές κυκλοφοριακές συμφορήσεις. Ελευθερία έκφρασης + συνέρχεσθαι= ΘΜ σε μια δημοκρατική κοινωνία.

Αγωγή απερρίφθη, αφού δεν διαπιστώθηκε ότι έπρεπε τα φορτηγά να διέλθουν εκείνες τις dates, ούτε ότι δεν μπορούσε να τροποποιήσει δρομολόγια για να αποφύγει ζημία.

Ασκήθηκε έφεση. Αν η αρχή ελευθερίας κυκλοφορίας εμπορευμάτων επιβάλλει στο ΚΜ να διασφαλίζει ελεύθερη πρόσβαση στις μεγάλες οδούς και αν η υποχρέωση αυτή υπερισχύει ΘΜ, όπως ελευθερία έκφρασης.. Και αν ναι, αρκεί για στοιχειοθετηθεί ευθύνη ΚΜ; (λόγω πταίσματος νομοθέτη Αυστρίας που παρέλειψε να προσαρμόσει τη ρύθμιση στις αρχές κοινοτικού δικαίου είτε λόγω διοικητικής παράβασης των αρχών). Επίσης ποιο η φύση και η έκταση της αποζημίωσης;

Προδικαστικά ερωτήματα: ποια αρχή θεωρείται ανώτερης αξίας, θεμελιώνεται ευθύνη ΚΜ, κλπ.

➤ Επί του παραδεκτού:

Αυστρία διατύπωσε αμφιβολίες, προβάλλοντας ότι τα ερωτήματα είναι αμιγώς υποθετικά και προϋποθέτουν ότι η προσφεύγουσα απέδειξε τη ζημία, που δεν έκανε. Άρα απάντηση στα ερωτήματα δεν είναι αναγκαία, για να παρασχεθεί στο δικαστήριο δυνατότητα να εκδώσει απόφαση.

Επίσης κατά πάγια νομολογία, υπάρχει συνεργασία μεταξύ Δικαστηρίου και εθνικών δικαστηρίων, γιατί αυτά έχουν άμεση γνώση των πραγματικών περιστατικών και μπορεί να συμβάλουν στην απονομή δικαιοσύνης (όχι να διατυπώνει γνώμες επι υποθετικών ζητημάτων).

➤ Προδικαστικά ερωτήματα:

Αν το ότι οι αρχές δεν απαγόρευαν τη συγκέντρωση, αποτελεί εμπόδιο στην αρχή της ελεύθερης κυκλοφορίας εμπορευμάτων.

Συνιστά μέτρο ισοδύναμου αποτελέσματος και φυσικά ασυμβίβαστο με αρχές Συνθήκης.

Ποια αρχή υπερισχύει; Εξασφαλίστηκε η προσήκουσα ισορροπία;;

Αυστριακές Αρχές έλαβαν υπόψη το σεβασμό στην αρχή ελευθερίας έκφρασης, οποία διασφαλίζονται από την ΕΣΔΑ. Οι Εθνικές αρχές στηρίχτηκαν στην ανάγκη σεβασμού των ΘΔ, τα οποία κατοχυρώνονται τόσο στην ΕΣΔΑ, όσο και στο Σύνταγμα ΚΜ, προκειμένου να περιοριστεί μία από τις θεμελιώδεις ελευθερίες που καθιερώνει η Συνθήκη. Η 1^η δηλ τυγχάνει επικλήσεως ως λόγος δικαιολόγησης περιορισμού της 2^{ης}.

Ελευθερία κυκλοφορίας εμπορευμάτων, ναι μεν αποτελεί ΘΑ Συνθήκης, αλλά μπορεί να περιορίζεται λόγω επιτακτικών αναγκών γενικού συμφέροντος. Όμως και τα ΘΔ της ΕΣΔΑ μπορούν να περιορίζονται, αν προβλέπεται από το νόμο ή από επιτακτική κοινωνική ανάγκη.

Οι εθνικές αρχές έχουν ευρεία εξουσία εκτιμήσεως και θεώρησαν ότι ο σκοπός που επιδίωκε η εν λόγω συγκέντρωση δεν μπορούσε να επιτευχθεί με μέτρα που θα περιόριζαν λιγότερο το ενδοκ. εμπόριο. Άρα το ότι δεν απαγόρευσαν συγκέντρωση, δεν είναι ασυμβίβαστο με άρθρα Συνθήκης. (30+34)

➤ Ως προς την ευθύνη ΚΜ:

Από τα ανωτέρω, δεν προκύπτει ότι οι αρχές υπέπεσαν σε παράβαση κοινοτικού δικαίου ώστε να στοιχειοθετήσει ευθύνη ΚΜ. (άρα παρέλκει η απάντηση στα υπόλοιπα ερωτήματα, περί προϋποθέσεων ευθύνης...).

6) Υπόθεση Stauder 29-69:

Αίτηση για έκδοση προδικαστικής απόφασης επί του εξής ερωτήματος:

Συμβιβάζεται με τις γενικές αρχές κοιν. δικαίου το ότι η απόφαση της Επιτροπής ΕΚ συνδέει τη διάθεση βουτύρου σε χαμηλότερη τιμή στους δικαιούχους ορισμένων προγραμμάτων κοινωνικής αρωγής με τη φανέρωση του ονόματός του δικαιούχου στους πωλητές;

Η Απόφαση απευθύνεται σε όλα τα ΚΜ και τους επιτρέπει, για να διευκολυνθεί η κατανάλωση των πλεονασμάτων βουτύρου, να διαθέσουν σε ορισμένες κατηγορίες καταναλωτών, βούτυρο σε χαμηλότερη τιμή.

Όμως στην επίμαχη διάταξη ορίζει σε 2 γλωσσικές αποδόσεις, στη μία ότι μπορούν μόνο με δελτίο που έχει εκδοθεί στο όνομά τους, ενώ στις λοιπές και με εξατομικευμένο δελτίο. Ο εκδότης της απόφασης βέβαια δεν θέλησε να επιβάλει πιο αυστηρές υποχρεώσεις σε ορισμένα ΚΜ. Η λιγότερη καταναγκαστική ερμηνεία πρέπει να υπερισχύσει, αν αρκεί για να εξασφαλιστεί ο σκοπός απόφασης.

Άρα πρέπει να ερμηνευτεί ότι δεν επιβάλει την ονομαστική εξατομίκευση. Έτσι η Επιτροπή εξέδωσε διορθωτική απόφαση.

Άρα, επιβάλει μόνο την εξατομίκευση, χωρίς να επιτάσσει ή να απαγορεύει την ονομαστική τους εξατομίκευση. Άρα δεν προέκυψε κανένα στοιχείο ικανό να θίξει κύρος διάταξης.

7) Γνωμοδότηση ΔΕΚ 2_94 - Απόψεις των μερών

Ζητείται γνωμοδότηση του ΔΕΚ επί του ερωτήματος:

Συμβιβάζεται προς τη Συνθήκη η προσχώρηση της ΕΚ στη Σύμβαση ΕΣΔΑ;

Συμβούλιο λαμβάνει θέση επί: της έκτασης των αποτελεσμάτων από προσχώρηση, της συμμετοχής της ΕΚ στα όργανα ελέγχου και επί των αναγκαίων τροποποιήσεων της Σύμβασης και των πρωτοκόλλων της.

Επί των αποτελεσμάτων: Κάθε κοινότητα οφείλει να προσχωρήσει στη Σύμβαση στο πλαίσιο αρμοδιοτήτων της και εντός των ορίων του πεδίου εφαρμογής της.

Το Συμβ αναγνωρίζει ότι η Συνθήκη δεν απονέμει ειδική εξουσία δράσης στον τομέα των Δικ. ανθρώπου.

Οι Συνθήκες δεν περιέχουν ειδική μνεία των ΘΔ. Το Δικαστήριο εισήγαγε νομολογιακά την προστασία των ΘΔ μέσω των γενικών αρχών του κοινοτικού δικαίου, εμπνεόμενο στις συνταγματικές παραδόσεις και στις διεθνείς πράξεις, ιδίως στη Σύμβαση.

Ο σεβασμός των ΘΔ αποτέλεσε επίσης αντικείμενο πολιτικών δηλώσεων των ΚΜ και των κοινοτικών οργάνων.

Το 1976 η Επιτροπή απέκλεισε την ανάγκη προσχώρησης. ΕυΚοινοβ υπέρ.

➤ Ζήτημα παραδεκτού αίτησης γνωμοδότησης:

Ιρλανδία και UK ισχυρίζονται ότι αίτηση είναι απαράδεκτη. Σκανδιναβικές χώρες ότι είναι πρόωρη η υποβολή της αίτησης. Δεν έχουν προηγηθεί λεπτομερείς διαπραγματεύσεις επί του σχεδίου. Και άλλες δυσχέρειες (κατανομή αρμοδιοτήτων, τύχη άλλων συνθηκών...)

Δοθέντος ότι δεν υπάρχει ομοφωνία, επιτείνεται η αόριστη φύση της αίτησης και ως γνωστό, το Δικαστήριο αρνείται να αποφαινεται, στο πλαίσιο προδικαστικής παραπομπής, επί γενικών και υποθετικών ερωτημάτων.

Η Επιτροπή, Βέλγιο, Γαλλία, Πορτογαλία υποστηρίζουν ότι η αίτηση είναι παραδεκτή.

➤ Η νομική βάση της μελετώμενης προσχώρησης:

Κατά τις κυβερνήσεις (βέλγιο, Ελλάδα, Ιταλία...) το Δικαστήριο επιτυγχάνει την προστασία των δικ. ανθρώπου μέσω των γενικών αρχών του κοινοτικού δικαίου,... ↑ Η προστασία των ιδιωτών από τυχόν παραβίαση της Σύμβασης από τα κοινοτικά όργανα, καθιστά αναγκαία την προσχώρηση.

Η Γαλλική, πορτογαλική, Ισπανική, Ιρλανδική αμφισβητούν ότι νομικό κενό ή ελλειμματική προστασία επιβεβλημένη την προσχώρηση. Κατά αυτές, το κοινοτικό δίκαιο περιλαμβάνει πλήρες σύστημα ενδίκων μέσων υπέρ των ιδιωτών.

➤ Άποψη Δικαστηρίου (επί παραδεκτού αίτησης):

Τόνισε ότι μια τέτοια απόφαση θα δημιουργούσε σοβαρές δυσχέρειες. Προς αποφυγή τέτοιων περιπλοκών, η Συνθήκη θέσπισε τη διαδικασία της προηγούμενης υποβολής στο Δικαστήριο αίτησης γνωμοδότησης, ώστε να ελέγχεται, πριν από τη σύναψη της συμφωνίας, αν αυτή συμβιβάζεται με τη Συνθήκη. Επιβάλλεται κατά το χρόνο της αίτησης οι διαπραγματεύσεις να μην έχουν αρχίσει.

Όπως προκύπτει από τις παρατηρήσεις των κυβερνήσεων, εγείρονται δύο προβλήματα:

Της αρμοδιότητας της κοινότητας για τη σύναψη μιας τέτοιας συμφωνίας και το πρόβλημα του συμβιβαστού της συμφωνίας με τις διατάξεις της Συνθήκης.

Ως προς την αρμοδιότητα, υπάρχει γνωμοδότηση, να διευκρινίζεται το ζήτημα μόλις αρχίσουν οι διαπραγματεύσεις. Η μόνη προϋπόθεση που έθεσε το Δικαστήριο είναι να είναι το αντικείμενο της συμφωνίας γνωστό πριν την έναρξη αυτών. Στην προκειμένη, είναι γνωστό. Άρα το παραδεκτό της αίτησης δεν μπορεί να αμφισβητηθεί με βάση αυτό.

Άρα ως προς την αρμοδιότητα η αίτηση είναι παραδεκτή. Δεν συμβαίνει όμως το ίδιο με το ζήτημα του συμβιβαστού της συμφωνίας με τη Συνθήκη. Για να δοθεί απάντηση, πρέπει το Δικαστήριο να διαθέτει επαρκή στοιχεία ως προς τους κανόνες και τις μελετώμενες λύσεις βάσει των οποίων θα υπαχθεί η κοινότητα σε ένα διεθνές δικαιοδοτικό όργανο.

Άρα δικαστήριο δεν είναι σε θέση να γνωμοδοτήσει αν η προσχώρηση στη Σύμβαση συμβιβάζεται με τους κανόνες της Συνθήκης.

➤ Επί της αρμοδιότητας της Κοινότητας να προσχωρήσει στη Σύμβαση:

Από τα άρθρα της Συνθήκης προκύπτει ότι η κοινότητα διαθέτει δοτές αρμοδιότητες. Έτσι στον τομέα των διεθνών σχέσεων, η αρμοδιότητα, κατά πάγια νομολογία, μπορεί όχι μόνο να προκύπτει από ρητές διατάξεις της Συνθήκης, αλλά και να απορρέει σιωπηρά από τις διατάξεις αυτές. Ουδεμία διάταξη Συνθήκης παρέχει στα κοινοτικά όργανα την ειδική εξουσία θέσπισης κανόνων στον τομέα των δικαιωμάτων.

Άρα, ελλείψει αυτών, πρέπει να εξεταστεί αν άρθρο 235 παρέχει νομική βάση για την προσχώρηση. Σκοπός 235 είναι να καλύψει αυτή την έλλειψη αρμοδιότητας, για να μπορεί η κοινότητα να ασκήσει το έργο της προς πραγματοποίηση ενός στόχου της Συνθήκης. Το 235 δεν μπορεί να αποτελέσει έρεισμα για τη διεύρυνση του πεδίου αρμοδιοτήτων Κοιν. Ερώτημα αν η προσχώρηση μπορεί να στηριχτεί στο 235;

Η προσχώρηση υπερβαίνει τα όρια του 235. Δεν θα ήταν δυνατό να πραγματοποιηθεί, παρά με τροποποίηση της Συνθήκης. Άρα η Κοινότητα δεν έχει αρμοδιότητα να προσχωρήσει στη Σύμβαση για την προάσπιση των Δ του ανθρώπου και των Θ ελευθεριών.

8) Υπόθεση EPT C-269-89

Μον. Πρωτ. Θεσ. Υπέβαλε προς Δικαστήριο σειρά προδικαστικών ερωτημάτων ως προς ερμηνεία Συνθήκης ΕΟΚ, αν συμβιβάζεται προς διατάξεις αυτές το εθνικό καθεστώς περί αποκλειστικών τηλεοπτικών δικαιωμάτων.

Μεταξύ ΕΡΤ (στην οποία το ελληνικό κράτος είχε εκχωρήσει αποκλειστικά δικαιώματα για την άσκηση των δραστηριοτήτων της) και ΔΕΠ (Δημοτική εταιρεία πληροφόρησης). ΕΡΤ θεώρησε ότι δραστηριότητες ΔΕΠ ενέπιπταν στη σφαίρα αποκλειστικών της δικαιωμάτων. ΔΕΠ επικαλέστηκε διατάξεις κοινοτικού δικαίου και ΕΣΔΑ. Έτσι το εθνικό δικαστήριο ανέστειλε τη διαδικασία για να υποβάλει στο Δικαστήριο ακόλουθα προδικαστικά ερωτήματα:

Αν νόμος που επιτρέπει σε ένα τηλεοπτικό φορέα να έχει τηλεοπτικό μονοπώλιο είναι σύμφωνος με διατάξεις Συνθήκης. Αν δηλ, το κοινοτικό δίκαιο αντιτίθεται στην ύπαρξη τηλεοπτικού μονοπωλίου. Αν παραβιάζεται η θεμελιώδης ελευθερία κυκλοφορίας των

εμπορευμάτων. Επίσης ζητά ερμηνεία των κανόνων ανταγωνισμού, αν οι κανόνες αυτοί εμποδίζουν μία τέτοια επιχείρηση (ΕΡΤ) να ασκήσει την αποστολή που της έχει ανατεθεί.

- Επί της ελεύθερης κυκλοφορίας των εμπορευμάτων:

Το κοινοτικό δίκαιο δεν αντιτίθεται στην ανάθεση καθεαυτή τηλεοπτικού μονοπωλίου, για λόγους δημοσίου συμφέροντος, μη οικονομικής φύσης. Δεν πρέπει όμως ο τρόπος λειτουργίας του να αντιβαίνει τις διατάξεις της Συνθήκης περί ελεύθερης κυκλ... ούτε τους κανόνες ανταγωνισμού.

Η Συνθήκη ΕΟΚ δεν εμποδίζει την παραχώρηση σε μία μόνο επιχείρηση, αρκεί να μην προκύπτει διάκριση μεταξύ εγχώριων και εισαγόμενων προϊόντων εις βάρος των τελευταίων.

- Επί της ελεύθερης παροχής υπηρεσιών:

Ελέγχθη παραπάνω, ότι δεν αντιτίθεται..., αρκεί να μην αντιβαίνει, δηλ το μονοπώλιο να μην οδηγεί σε διάκριση μεταξύ εγχώριων εκπομπών και προερχόμενων από άλλα ΚΜ, εις βάρος των 2^{ων} (αρμοδιότητα εθνικού δικαστή να κρίνει). Άρα αντιβαίνει, όταν άγει σε διακρίσεις.

- Επί των κανόνων ανταγωνισμού:

Η συμπεριφορά της επιχείρησης πρέπει να συνεκτιμάται υπό το πρίσμα των διατάξεων Συνθήκης που αφορά στις επιχειρήσεις.

Επί του άρθρου 10 ΕΣΔΑ: Υπό το πρίσμα άρθρου 10 ΕΣΔΑ περί ελευθερίας έκφρασης.

10) Υπόθεση C-70.2010

Αίτηση προδικαστικής απόφασης για οδηγίες τάδε. Άρνηση εταιρείας να εφαρμόσει...

Διαταγή (που αναγνώρισε την προσβολή δικαιώματος του δημιουργού επί μουσικών έργων) δυνάμει της οποίας, ο φορέα παροχής υπηρεσιών στο διαδίκτυο υποχρεούται να θέσει σε λειτουργία σύστημα χρήσης φίλτρου (ενεργό επιτήρηση) για το σύνολο των επικοινωνιών μέσω διαδικτύου, για όλους τους πελάτες του, προληπτικά, με δικά του έξοδα και για απεριόριστο χρονικό διάστημα, με σκοπό την πρόληψη των προσβολών των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας.

Συνέπεια την κατάφωρη προσβολή της επιχειρηματικής ελευθερίας και το σύστημα είναι περίπλοκο και δαπανηρό. Ενδέχεται να θίγει και ΘΔ των πελατών (προστασία προσωπικών δεδομένων). Ενδεχομένως να θίγει και ελευθερία πληροφόρησης.

Διαπιστώθηκε ότι χρήστες «κατέβαζαν» μουσικά έργα χωρίς άδεια και χωρίς αντίτιμο.

- Επί των προδικαστικών ερωτημάτων:

Αν οι Οδηγίες είναι αντίθετες προς την επιβολή υποχρέωσης να θέσει σε λειτουργία το σύστημα χρήσης φίλτρου;

Οι δικαιούχοι δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας δύνανται να ζητούν τη λήψη ασφαλιστικών μέτρων κατά ενδιάμεσων φορέων παροχής υπηρεσιών που χρησιμοποιούνται από τρίτους για την προσβολή των εν λόγω δικαιωμάτων. Άρα εταιρείες πρέπει να λαμβάνουν μέτρα για άρση προσβολής και μελλοντική πρόληψη.

Οι λεπτομερείς κανόνες διέπονται από το εθνικό δίκαιο. Πρέπει όμως να μην είναι αντίθετοι προς τους περιορισμούς των οδηγιών και τις πηγές δικαίου που παραπέμπουν. Κατά μία οδηγία, απαγορεύεται στις αρχές να λαμβάνουν μέτρα που υποχρεώνουν τους παροχείς σε γενικευμένη επιτήρηση των πληροφοριών. Άρα πρέπει να εξεταστεί αν η επιβολή της υποχρέωσης αυτής συνιστά ενεργό επιτήρηση. Εξετάζοντας τις προϋποθέσεις της προληπτικής επιτήρησης, προκύπτει ότι απαιτεί ενεργό παρακολούθηση του συνόλου των επικοινωνιών μέσω διαδικτύου, άρα πρόκειται για γενικευμένη επιτήρηση.

Σκοπός της διαταγής, στο πλαίσιο της κύριας δίκης, που εκδόθηκε ήταν η προστασία του δικαιώματος του δημιουργού. Η προστασία του δικ. πνευματικής ιδιοκτησίας κατοχυρώνεται και στην Χάρτη των ΘΔ ΕΕ. Πουθενά όμως δεν προκύπτει ότι τα δικαιώματα αυτά είναι απαραβίαστα και ότι χαίρουν απόλυτης προστασίας!

Άρα πρέπει να σταθμίζεται με την προστασία άλλων ΘΔ. Τα εθνικά δικαστήρια έχουν αρμοδιότητα να διασφαλίζουν ότι η προστασία των δικ. πνευματικής ιδιοκτησίας θα εναρμονίζεται με την προστασία της επιχειρηματικής ελευθερίας.

Άρα με την έκδοση της διαταγής δεν τηρήθηκε η υποχρέωση της εναρμόνισης...

Άρα οι Οδηγίες αυτές έχουν την έννοια ότι είναι αντίθετες προς την επιβολή υποχρέωσης σε ΦΠΠΔ να θέσει σε λειτουργία το σύστημα...